

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE ORGANIZACJI PRACODAWCÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

- SZTAB KRYZYSOWY POMORSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW -

Gdańsk, 8 kwietnia 2020 roku

Pani Jadwiga Emilewicz, Minister Rozwoju

**Panie/ Panowie Posłowie Sejmu RP
reprezentujący wyborców z województwa
pomorskiego**

**Panowie Senatorowie RP reprezentujący
wyborców z województwa pomorskiego**

**Pan Adam Abramowicz, Rzecznik
Małych i Średnich Przedsiębiorców**

Pan Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski

**Pan Mieczysław Struk, Marszałek Województwa
Pomorskiego**

Szanowni Państwo,

Działając w imieniu reprezentowanych przez nas organizacji pracodawców z województwa pomorskiego i kierując się odpowiedzialnością za zdrowie i bezpieczeństwo pomorskich przedsiębiorców, pracodawców i pracowników, przekazujemy niniejsze, czwarte wspólne oświadczenie dotyczące ustawy Tarcza Antykryzysowa oraz planowanej jej modyfikacji.

Uważamy, że zaproponowane w ustawie Tarcza Antykryzysowa instrumenty wsparcia i ochrony dla przedsiębiorców przed negatywnymi skutkami epidemii koronawirusa są zdecydowanie niewystarczające i nie stanowią odpowiedzi na zaistniałe nadzwyczajne potrzeby. Dlatego apelujemy o natychmiastowe podjęcie działań mających na celu – już obecnie – ratowanie katastrofalnej sytuacji wielu mikro- oraz małych, średnich i dużych przedsiębiorstw. Stanowczo domagamy się, aby przy planowaniu i wdrażaniu działań

skierowanych do sektora przedsiębiorców uwzględnić głos i postulaty samych zainteresowanych – organizacji pracodawców, z wykorzystaniem także współpracy w ramach takich gremiów jak Rada Dialogu Społecznego. Rozmiar ustawy oraz stopień skomplikowania procedur i generowana biurokracja stanowią bardzo poważne bariery w dostępności zaprojektowanych instrumentów. Wnosimy o pilne odejście od tworzenia skomplikowanych struktur prawnych niemożliwych do stosowania bez ponoszenia kosztów eksperckich. Apelujemy o tworzenie prostych i przyjaznych rozwiązań dla przedsiębiorców w postaci krótkich i czytelnych przepisów.

Niezależnie od przedstawianych na bieżąco przez rząd rozwiązań, proponujemy konieczne do wprowadzenia rozwiązania w następujących obszarach:

Legislacja krajowa – wnioskujemy o:

1. Natychmiastowe zaprzestanie procedowania wprowadzenia nowych podatków, które dla przedsiębiorców w samym tylko finansowym i proceduralnym wymiarze są zabójcze i przyczynią się do likwidacji firm oraz ich upadłości. Dotyczy to proponowanych przez Premiera Rządu podatków m.in. cyfrowego, od transakcji finansowych, podatku od śladu węglowego.
2. Uproszczenie wszelkich procedur związanych z uzyskaniem pomocy przez przedsiębiorców w ramach Tarczy Antykryzysowej i wprowadzenie jako zasady udzielenia jej w oparciu o oświadczenie przedsiębiorcy co do stanu faktycznego oraz o wiedzę jaką posiadają instytucje udzielające pomocy na temat branży oraz poszczególnych firm. Obecne regulacje jako naczelną zasadę reprezentują brak zaufania do Pracodawców i do Urzędów czego przejawem jest m.in. np. wypłata dopłaty do wynagrodzenia w trzech transzach mimo tego, że pracodawca będzie się rozliczał i tak po okresie wsparcia, a trzy transze generują ogrom pracy urzędniczej.
3. Wprowadzenie dla wszelkich Porozumień ze związkami zawodowymi lub przedstawicielami pracowników wymaganych w przepisach Tarczy Antykryzysowej terminu 4 dni na ich zawarcie, a w przypadku braku porozumień zawartych w tym terminie wprowadzenie obowiązku wydania przez pracodawcę obowiązujących dla danego obszaru Regulaminów.

4. Zniesienie zakazu handlu w niedzielę i umożliwienie dostępu obywateli do niezbędnych im produktów pierwszej potrzeby. Jest to konieczne rozwiązanie dla rozładowania powszechnych kolejek, szczególnie w sklepach spożywczych. Na Pomorzu w większości sklepów spożywczych (hipermarkety, sklepy sieciowe) wyznaczony okres dostawy dla odbiorców indywidualnych to najczęściej maj 2020. W pozostałych z uwagi na ilość zamówień terminy dostaw nie są wyznaczane. Sytuacja grozi paniką oraz większym ruchem osób w sklepach, co stanowi zagrożenie i dla mieszkańców i personelu.
5. Wprowadzenie – w przypadku refinansowania wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, przez PFRON, które następowało wyłącznie po wypłacie tego wynagrodzenia przez pracodawcę – zasady wypłaty na rzecz pracodawcy kwot pokrywających wynagrodzenie dla osób niepełnosprawnych na podstawie oświadczenia pracodawcy, tak aby wypłata dla osoby niepełnosprawnej następowała ze środków przekazanych przez PFRON.
6. Wsparcie dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie uchylenia w art. 26a ust. 1a1 punktu 3, uzależniającego otrzymanie dofinansowań od terminowego ponoszenia kosztów płacy. Jako nieterminowe ponoszenie kosztów płacy traktowane jest bowiem składanie korekty w deklaracjach ubezpieczeniowych, związane np. z absencją chorobową zatrudnionego. Zwiększenie ryzyka nieobecności pracowników wskutek np. kwarantanny, sprawia, że uniknięcie korekt stanie się jeszcze trudniejsze niż do tej pory.
7. Zawieszenie z mocy prawa do końca 2020 r. wykonania uchwał krajobrazowych wprowadzonych przez samorządy lub przesunięcie do 31.12.2020 terminu wejścia ich w życie.
8. Zawieszenie na okres do końca 2020 r. prawa zamówień publicznych. Konieczne jest ukierunkowanie zamówień na firmy lokalne związane z miejscem wykonania zamówienia z zagwarantowaniem możliwości realizacji zamówienia przez pracowników związanych z miejscem zamieszkania i brakiem konieczności przemieszczania grup pracowników (przy ograniczeniu pracy hoteli, przy ograniczeniach związanych z możliwością korzystania z gastronomii).
9. Wprowadzenie niezbędnego przepisu generalnego, który na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii pozwalałaby w szeregu ustaw, w których zastrzeżono formę pisemną na alternatywne stosowanie formy elektronicznej oraz elektronicznej

formy zdalnej dla procedur związanych z obiosem prac (poprzez przekazywanie obrazu na odległość). Analogicznie przepis generalny powinien umożliwiać na ten czas, aby we wszystkich przypadkach, gdy umowy zastrzegają formę pisemną również można było stosować formę elektroniczną. Dla wszystkich sytuacji gdy strony muszą wykonać czynności odbioru należy wprowadzić możliwość dokonania czynności na odległość (zdalne przekazanie obrazu, przeprowadzenie negocjacji itd.).

10. Wprowadzenie przepisów umożliwiających zawieranie m.in. umów leasingu i jej aneksów w formie elektronicznej poprzez np.: e-mail.
11. Wprowadzenie mechanizmów poprawiających płynność poprzez zwroty nadpłaconych podatków, zwrotu składki ZUS zapłaconej przez pracodawcę, dla której następczo uzyskał zwolnienie z jej zapłacenia oraz uruchomienia środków z rachunków VAT dla innych potrzeb płatniczych.
12. Niewliczenie do określonej w ustawie liczby „do 10 ubezpieczonych” młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.
13. Uwzględnienie ochrony pracowników zatrudnionych w organizacjach pozarządowych oraz podmiotach ekonomii społecznej na umowach cywilno-prawnych, również w organizacjach i podmiotach ekonomii społecznej, które nie spełniają kryteriów ustawowej definicji pracodawcy oraz ochrony pracowników zatrudnionych w wymiarze mniejszym niż 0,5 etatu. Rozciągnięcie tarczy na podmioty ekonomii społecznej utworzone po kwietniu 2019 r.

Jednocześnie wspieramy wszystkie postulaty zgłoszone przez Radę Przedsiębiorczości (Apel z dn. 3.04.2020r.), wskazane już wcześniej oraz wymienione poniżej:

1. Określenie i zapewnienie odpowiednich środków pomocowych dla podmiotów leczniczych, które w związku z obecną sytuacją zmagać się będą z ogromnymi komplikacjami w zakresie zwiększenia pracochłonności, drastycznego wzrostu kosztów funkcjonowania, w tym w szczególności zakupu wyposażenia, środków ochrony. Branża medyczna ma dzisiaj szczególne znaczenie i nie można dopuścić do pogorszenia jej sytuacji finansowej. Potrzebne działania obejmują w szczególności:

- a) stworzenie specjalnych warunków pracy dla personelu medycznego – zabezpieczenie w środki ochrony osobistej oraz zapewnienie możliwości wykonywania badań diagnostycznych;
 - b) przeniesienie na budżet państwa kosztów ponoszonych przez podmioty lecznicze związanych z kwarantanną personelu medycznego;
 - c) umożliwienie zastosowania cesji zobowiązań podmiotów leczniczych na KUKE i BGK (w nawiązaniu do art. 54 ustawy o działalności leczniczej);
 - d) przejęcie przez budżet państwa za pośrednictwem ZUS finansowania składek na ubezpieczenia społeczne pracowników wykonujących pracę w szpitalach i ratowników medycznych – w części finansowanej przez ubezpieczonych. Takie rozwiązanie podniosłoby wynagrodzenia netto osób, które z ogromnym poświęceniem wykonują swoje obowiązki zawodowe, niejednokrotnie przeznaczając swoje prywatne fundusze na zakup brakujących środków ochronnych.
2. Rozszerzenie zwolnienia ze składek płaconych do ZUS na wszystkie firmy przeżywające trudności ekonomiczne w związku ze skutkami COVID-19, bez ograniczeń co do ich wielkości np. firmy, które w okresie X 2019 – IX 2020 doświadczyły spadku przychodów powyżej 30%, w stosunku do poprzedniego, roku będą miały umorzone zaległości ZUS za pracowników, których nie zwolnili. Konieczna przy tym jest gwarancja utrzymania uprawnień dla osób ubezpieczonych. Tarcza Antykryzysowa 2.0. musi też zapewnić możliwość przedłużenia zwolnień na kolejne miesiące.
3. Zwolnienie firm, niezależnie od wielkości, także z podatków CIT, PIT, VAT, od nieruchomości przez II kwartał 2020 r., kiedy dochody spadną o więcej niż 30%. Wiele przedsiębiorstw nie ma szansy osiągnąć dochodu, ani nawet jakiegokolwiek przychodu. Natomiast wciąż muszą opłacać świadczenia, tj. koszty najmu, mediów, telefonów, itp. Mikro i małe przedsiębiorstwa z natury nie posiadają takich zysków jak firmy duże i średnie, nie posiadają więc odłożonych środków finansowych ani rezerw. Z kolei duże przedsiębiorstwa mogą obecnie mieć 100% kosztów i 10% przychodów.
4. Umożliwienie wszystkim firmom do tego zmuszonym, wprowadzenia przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy oraz zagwarantowanie dopłat

wynagrodzeń do wysokości połowy wynagrodzenia, lecz nie więcej niż połowy przeciętnego wynagrodzenia. Tarcza Antykryzysowa 2.0. powinna zapewniać możliwość szybkiego wprowadzenia tego rozwiązania (2-dniowym termin konsultacji z pracownikami) przy obowiązku utrzymania zatrudnienia maksymalnie przez okres równy okresowi wsparcia niezależnie od wielkości firmy. Pomoc powinna być przyznawana decyzją, na podstawie wniosku, bez konieczności podpisywania umowy. Należy także zagwarantować analogiczny tryb wprowadzania przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy w firmach, które nie będą występowały o dopłaty do wynagrodzeń. Konieczne jest szybkie notyfikowanie programu pomocowego w Komisji Europejskiej, aby wsparcie mogło trafić również do większych przedsiębiorstw. Obecnie już dostrzegamy negatywne skutki, które można było przewidzieć: pracodawcy, u których funkcjonują organizacje związkowe prowadzą żmudne negocjacje w sprawie zawarcia porozumienia, a pracodawcy u których nie funkcjonują organizacje związkowe czują się zagubieni w procedurze wyłonienia przedstawicielstwa pracowników. W tym czasie obie te grupy pracodawców nie mogą otrzymać środków na ochronę miejsc pracy z tarczy antykryzysowej. Porozumienie stanowi bowiem załącznik do wniosku jaki należy przestać dyrektorowi wojewódzkiego urzędu pracy. Nowelizacja w tym zakresie mogłaby urealnić szansę na otrzymanie środków z tarczy antykryzysowej.

5. Przedłużenie (na czas epidemii + 90 dni) możliwości pracy pracownika tymczasowego u jednego pracodawcy użytkownika.
6. Uwolnienie środków z kont split payment VAT i przyspieszony zwrot VAT (14 dni), zagwarantowane w przepisach, a nie oddane uznaniowości urzędów skarbowych.
7. Rozszerzenie możliwości stosowania metody kasowej w rozliczaniu VAT na wszystkie kategorie podatników.
8. Uregulowanie najpilniejszych kwestii dotyczących relacji pracodawców i pracowników w warunkach stanu zagrożenia epidemiologicznego, w tym zwłaszcza:
 - a) określania przez pracodawcę zasad wykonywania pracy zdalnej w akcie wewnętrznym
 - b) umożliwienie pracodawcom wysyłania pracowników na urlop wypoczynkowy, zarówno zaległy, jak i bieżący – w wymiarze maksymalnie 14 dni;

- c) umożliwienie modyfikacji aktów wewnętrznych, w tym regulaminu pracy w szczególności w zakresie systemów czasu pracy – w porozumieniu ze związkami zawodowymi zawartym w ciągu 3 dni (w przypadku braku porozumienia w terminie, modyfikacja wchodzi w życie);
 - d) rozszerzenie zawieszenia badań lekarskich na nieobjęte dotąd grupy pracowników, w tym kwalifikowanych pracowników ochrony;
 - e) umożliwienie przeprowadzania szkoleń BHP on-line.
9. Zniesienie odpowiedzialności przedsiębiorców za szkody wyrządzone w związku z działaniami władz publicznych mających na celu przeciwdziałanie COVID-19, w tym szczególnie za szkody powstałe w wyniku wykonania przez przedsiębiorcę decyzji lub poleceń władzy publicznej.
10. Analogicznie do JST i placówek zdrowia, zapewnienie także przedsiębiorstwom środków publicznych na pokrycie wydatków i szkód związanych z wykonywaniem obowiązków nałożonych przez władze publiczne związanych z walką z koronawirusem. Prezes Rady Ministrów, na wniosek wojewody, po poinformowaniu ministra właściwego do spraw gospodarki może, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, wydawać polecenia przedsiębiorcom, osobom prawnym czy jednostkom organizacyjnym. Jednak prace związane z prowadzeniem przygotowań do realizacji zadań, nałożonych w wyniku polecenia, mające charakter planistyczny, mają być finansowane ze środków własnych przedsiębiorcy, ponieważ nie przewidziano pełnej rekompensaty dla przedsiębiorców w przypadku realizacji przez nich zadań nałożonych przez ustawę.
11. Ograniczenie obciążeń wynikających z wprowadzania i funkcjonowania Pracowniczych Planów Kapitałowych:
- a) okresowe zawieszenie konieczności wpłat na PPK: czasowe zwolnienie pracodawców 250+ z obowiązku opłacania składek w PPK (zarówno pracodawcy jak i z „mocy ustawy” pracowników) powinno obowiązywać przez najbliższe 6-m-cy i być „dopasowane” do terminów uruchomienia PPK w firmach 50-250;
 - b) rozszerzenie przesunięcia obowiązków związanych z wdrożeniem PPK również na pracodawców, którzy zatrudniają mniej niż 50 pracowników

12. Wprowadzenie niezbędnych zmian w przepisach dotyczących obowiązku badania zdolności kredytowej, które umożliwią udzielanie i kontynuację finansowania dla wszystkich przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii. Zachowanie niezmiennych na czas pandemii bezwzględnie obowiązujących przepisów dotyczących zdolności kredytowej w praktyce uniemożliwia – bez narażania się na konsekwencje nadzorcze – udzielania finansowania pomocowego.
13. Wprowadzenie niezbędnego przepisu generalnego, który na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii pozwalałaby w szeregu ustaw, w których zastrzeżono formę pisemną na alternatywne stosowanie formy elektronicznej. Analogicznie przepis generalny powinien umożliwiać na ten czas, aby we wszystkich przypadkach, gdy umowy zastrzegają formę pisemną również można było stosować formę elektroniczną.
14. Ochrona umów zawartych w ramach zamówień publicznych. Konieczne jest odroczenie naliczania i egzekucji kar umownych i sankcyjnego obniżenia wynagrodzenia wykonawców, z zachowaniem prawa do żądania naprawienia szkody wyrządzonej zamawiającemu w naturze. Naliczone kary umowne powinny być ex lege wymagalne dopiero po okresie 12 miesięcy od zakończenia stanu epidemii COVID-19. W związku z tym bezwzględnie należy:
 - a) wykreślić pozbawienie wykonawców możliwości odstępowania o umów,
 - b) wprowadzić możliwość odstępowania od umów, jeżeli strony nie uzgodnią zmiany umowy o zamówienie publiczne związanej z COVID-19.
15. Odejście od drakońskich ograniczeń pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego i przyjęcie konstruktywnej i kompromisowej propozycji w zakresie obniżenia limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego, do nie więcej niż 45% rocznie, a w całym okresie kredytowania do nie więcej niż 75% kwoty kredytu. Pozwoli to na ograniczenie negatywnych konsekwencji w postaci zagrożenia likwidacji nawet dziesiątków tysięcy miejsc pracy w legalnie działającym sektorze instytucji pożyczkowych i do niego komplementarnych, a także zmniejszenia ryzyka dużej skali wykluczenia kredytowego polskich gospodarstw domowych i wypchnięcia ich do podziemia pożyczkowego (tzw. mafii pożyczkowej).

16. Uelastycznienie zasad i terminów odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych: uchylenie obowiązku naliczania przez pracodawców odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych za miesiące od marca do maja 2020 r., z możliwością przedłużenia okresu uchylenia obowiązku przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane; przesunięcie terminów przekazania na rachunek bankowy Funduszu dokonanych odpisów i naliczonych zwiększeń na dany rok kalendarzowy: termin ostateczny do 31 grudnia 2020 r., termin przekazania kwoty stanowiącej co najmniej 75% równowartości odpisów – do 30 września 2020 r.
17. Wyłączenie w 2020 r. stosowania art. 15e i 15c ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, z uwagi na brak możliwości wypracowania EBITDA na poziomie umożliwiającym odliczalność kosztów.

Rozwiązania dla samorządów:

1. Przyznanie JST istotnie większego zakresu swobody w wykorzystywaniu subwencji i dotacji.
2. Poluzowanie zasady, finansowania wydatków bieżących tylko i wyłącznie z dochodów bieżących, polegające na wyłączeniu kosztów walki z koronawirusem.
3. Wyłączenie zasady zawartej w art. 243, ust.1. Ustawy o finansach publicznych (UoFP) i przywrócenie wyższego limitu zadłużania budżetów JST – tj. 60 % dochodów ogółem, który obowiązywał przez 2014 r.
4. Docelowe wprowadzenie w UoFP "klausul wyjścia" w regułach samorządowych w sytuacjach nadzwyczajnych, aby reguły były wiarygodne i nie podlegały zmianom na bazie specustaw.
5. Przyznanie JST dotacji na pokrycie kosztu udzielonego wsparcia dla przedsiębiorczości do 80% udzielonego wsparcia (ulgi w podatkach lokalnych i opłatach).
6. Wprowadzenie uproszczonych procedur w zakresie wydawania pozwoleń (np. na budowę) oraz odbioru prac remontowych i inwestycji oraz innych usług tak aby nie blokować przepływu środków do przedsiębiorstw z tytułu wykonywanych prac na rzecz samorządów.

Samorządy dla biznesu:

1. Aktywne prowadzenie przez samorządy zadań z zakresu remontów i inwestycji, wnioskujemy o niepodejmowanie decyzji odraczających remonty i inwestycje.
2. Zastosowanie wobec firm zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz innych danin publiczno – prawnych na rzecz gmin na okres 4 miesięcy (kwiecień – lipiec).
3. Zawieszenie stosowania uchwał, które nakładają na przedsiębiorców kary oraz prowadzą do ich egzekucji, a dotyczą zadań które z uwagi na epidemię są niemożliwe w realizacji lub znacznie utrudnione (np. realizacja uchwał krajobrazowych).

Podsumowując uważamy, że obecne propozycje rządu:

- są niewystarczające i nie biorą pod uwagę najważniejszych postulatów zgłaszanych przez przedsiębiorców,
- nie były konsultowane z organizacjami pracodawców,
- nie uwzględniają nadal działań zapobiegających redukcjom zatrudnienia oraz odciążenia firm z obowiązkowych danin, których regulowanie będzie się odbywało kosztem miejsc pracy oraz utraty płynności,
- generują ogrom biurokracji poprzez rozległość przepisów i ich rozmiar (obecnie już prawie 300 stron przepisów),
- w obszarze podatkowym (nowe pomysły na podatki) zagrażają przedsiębiorczości w okresie kryzysu.

Szanowni Państwo,

Apelujemy do przystąpienia do pracy nad realnymi rozwiązaniami wspierającymi zachowanie miejsc pracy i utrzymanie działalności przez przedsiębiorstwa i konsultacje wszelkich rozwiązań z naszym środowiskiem. Niezmiennie stoimy na stanowisku, że trzeba ograniczyć wszelkie ryzyka, obciążenia i obowiązki pracodawców, aby mogli oni skoncentrować się na przeciwdziałaniu zagrożeniom i skutecznie chronić i ratować swoje firmy oraz pracowników. Jednocześnie należy powstrzymać wszelkie planowane na ten rok zmiany legislacyjne, które mogłyby negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie przedsiębiorstw i ich

sytuację finansową. Ten kryzys dotyczy nas wszystkich, dlatego pozostajemy solidarni jako środowisko i jako obywatele, występując wspólnie zwłaszcza w obronie tych w najgorszej sytuacji i jednocześnie domagając się ochrony innych narażonych. Apelujemy do Państwa o połączenie działań i pilne interwencje we wskazanych obszarach.

Z wyrazami szacunku,

Organizacje pracodawców z województwa pomorskiego:

- *Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw,*
- *Loża Gdańska Business Centre Club,*
- *Pomorski Związek Pracodawców LEWIATAN,*
- *Pracodawcy Pomorza,*
- *Gdański Klub Biznesu,*
- *Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza,*
- *Kaszubski Związek Pracodawców,*
- *Regionalna Izba Przedsiębiorców NORDA,*
- *Starogardzki Klub Biznesu – Związek Pracodawców,*
- *Wojewódzkie Zrzeszenie Handlu i Usług,*
- *Izba Rzemiosła I Przedsiębiorczości Pomorza Środkowego,*
- *Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej „Dobra Robota”.*

Do wiadomości:

Panie/ Panowie Starostowie Powiatów województwa pomorskiego

Panie/ Panowie Prezydenci Miast, Burmistrzowie Miast i Gmin, Wójtowie Gmin województwa pomorskiego